

ਸ਼੍ਰੇਣੀ : XII
ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ (ਟਰਮ-2)
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ-(2021-22)
ਵਿਸ਼ਾ: ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ 30 ਮਿੰਟ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ:40

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

1. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 4 ਭਾਗ (ੳ,ਅ,ੲ,ਸ) ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਭਾਗ (ੳ)

- ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦਿਓ:-** **1*6=6 ਅੰਕ**
1. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ? 1 ਅੰਕ
  2. ਵਿਸ਼ਵੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ? 1 ਅੰਕ
  3. ਚਿਪਕੋ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਸੀ ? 1 ਅੰਕ
  4. ਨਸ਼ਾਖੇਰੀ ਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1 ਅੰਕ
  5. 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ? 1 ਅੰਕ
  6. ਪੀ ਐੱਨ ਡੀ ਟੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ। 1 ਅੰਕ

ਭਾਗ (ਅ)

- ਨੋਟ: ਕੋਈ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ।** **3*6=18 ਅੰਕ**
1. ਮਾਨਵਤਾਵਾਦ ਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 3 ਅੰਕ
  2. ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? 3 ਅੰਕ
  3. ਕੋਈ ਦੇ ਜਾਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ? 3 ਅੰਕ
  4. ਸ਼ਰਾਬਖੇਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਸੋ ? 3 ਅੰਕ
  5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਨਿਆ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ | 3 ਅੰਕ
  6. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ | 3 ਅੰਕ
  7. ਕੀ ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਵੱਲ ਆਗਾਹ ਵਧੂ ਕਦਮ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3 ਅੰਕ
  8. ਨਸ਼ਾ ਖੇਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3 ਅੰਕ

ਭਾਗ (ੲ)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-

1*4=4 ਅੰਕ

ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਲੱਗਿਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ | ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਸਮਾਂ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ | ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਧਨ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਬਿਰਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜੁੜਣਾ ਪਵੇਗਾ | ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਠਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1. ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ? 1 ਅੰਕ
2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1 ਅੰਕ
3. ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਠਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? 1 ਅੰਕ
4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ? 1 ਅੰਕ

ਭਾਗ (ਸ)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ:-

1. ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ? 6 ਅੰਕ
ਜਾਂ
ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ |
2. ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ | 6 ਅੰਕ
ਜਾਂ
ਸ਼ਰਾਬਖੇਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ |

